

میانی اعتقادی ابن عربی درباره امام زمان (ع) چیست؟

ابن عربی می نویسد: خداوند را خلیفه ای است زنده و موجود که ظاهر می گردد و ظهورش در زمانی اتفاق می افتد که دنیا پر از جور و ستم باشد و او دنیا را پر از عدل و قسط می فرماید.

ابن عربی می نویسد: خداوند را خلیفه ای است زنده و موجود که ظاهر می گردد و ظهورش در زمانی اتفاق می افتد که دنیا پر از جور و ستم باشد و او دنیا را پر از عدل و قسط می فرماید.

به گزارش خبرگزاری مهر، نام اصلی محی الدین عربی، محمد بن علی بن محمد بن احمد بن عبدالله حاتم طایی معروف به محی الدین، مکنی به ابن عربی و ملقب به شیخ اکبر (۶۳۸ - ۵۶۰ ق) است.

محی الدین عربی از عرفای بزرگ اسلام و از پایه گذاران علوم عرفانی و عرفان نظری می باشد، وی از پرکارترین نویسندگان جهان اسلام می باشد، در بین معاریف اهل عرفان بی همتا و در گذشته تا کنون بی نظیر می باشد. موضوع اصلی رسالات او عرفان و حالات و واردات و تجارب قلبی است، ولی در عین حال در تمامی علوم دینی اعم از حدیث، تفسیر، سیره، فقه، کیمیا، جفر، نجوم، حساب جمل و شعر، دارای آثاری است؛ و تاکنون بیش از ۵۰۰ اثر از وی شناسایی شده است. [۱]

شخصیت کثیر الابعاد ابن عربی و افکار عمیق وی، در طول قرنهای متمادی، بسیاری از رجال علم و دین را به سوی خود کشانید. شهید محراب آیت الله قاضی در پاورقی کتاب انیس الموحدین، می نویسد: «علمای شیعه و سنی در حق وی سه قول بیان کردند: جمعی او را تکفیر کرده اند، مانند علامه تفتازانی، عده ای وی را از اکابر اولیا دانسته اند بلکه او را از جمله عرفای کاملین و اعظم مجتهدین به شمار آورده اند و جمعی دیگر به ولایت او قائل شده ولی مطالعه کتب او را حرام دانسته اند.» [۲]

آیت الله جوادی آملی می نویسد: داوری های گوناگون پیرامون ابن عربی از زمان شهرتش تا کنون، از سوی صاحبان مذاهب و نحله ها، ابراز شده است. هر کس از ظن خود با وی مهر و قهر دارد... بعضی او را در بالاترین درجه حفظ و در حد عصمت می ستایند و برخی نیز او را در حد زنادقه می شناسند. [۳]

علامه شهید مطهری می نویسد: محی الدین عربی، اندلسی است و اندلس جزء سرزمینهایی است که اهالی آن نه تنها سنی بودند بلکه نسبت به شیعه عناد داشتند و بویی از ناصبی گری در آنها بود و در میان علمای اهل تسنن، علمای ناصبی، اندلسی هستند و شاید در اندلس شیعه نداشته باشیم و اگر داشته باشیم خیلی کم است. محی الدین، اندلسی است ولی روی آن ذوق عرفانی که دارد معتقد است زمین هیچ گاه نمی تواند خالی از ولی و حجت باشد، نظر شیعه را قبول کرده و اسم ائمه و حضرت زهرا (س) را ذکر می کند تا می رسد به حضرت حجت و مدعی می شود که من در سال ششصد و چند حضرت را در فلان جا ملاقات کردم. [۴]

علامه حسن زاده آملی می نویسد: ابن عربی در کتاب "الدر المکنون و السر المکتوم" می گوید: اسرار قرآن بعد از پیغمبر نزد امیر المؤمنین بود و بعد یک یک ائمه را می شمارد تا می رسد به حضرت بقیة الله (ع). [۵]

ابن عربی در کتاب «عنقاء مغرب فی ختم الاولیاء و شمس المغرب» در توصیف خصایص و شروط و کمالات خاتم الولاية به نقل امتیازاتی می پردازد که آنها را جز در شخص حضرت حجت (ع) و امام دوازدهم شیعیان نمی توان یافت، وی در آخر همان کتاب به تعیین صریح خاتم الاولیاء پرداخته، می گوید: بدون تردید امام مهدی منسوب به خاندان نبی اکرم (ص) است. [۶]

ایشان در باب ۳۶۶ فتوحات مکیه که پیرامون معرفت یاران و وزرای حضرت مهدی در آخر الزمان است این چنین می نویسد: «خداوند را خلیفه ای است زنده موجود که ظاهر می گردد و ظهورش در زمانی اتفاق می افتد که دنیا پر از جور و ستم باشد و او دنیا را پر از عدل و قسط می فرماید و اگر از عمر دنیا نماند مگر یک روز، خداوند آن را طولانی می گرداند تا آن خلیفه ولایت کند، او از عترت رسول الله (ص) و جدش حسین بن علی بن ابی طالب است.» یکی از آثار شیخ اکبر ابن عربی رساله ای است به نام "الوعاء المختوم علی السر المکتوم" که در شئون ختم ولایت مطلقه مهدی موعود (ع) و نحوه ظهور آن حضرت تالیف، شده است. [۷]

نظر ابن عربی درباره ی حضرت مهدی (عج) مانند شیعه است چنانکه می گوید: همانا مهدی (ع) فرزند امام حسن عسکری (ع) است و در نیمه ی شعبان سال ۲۵۵ ق متولد شده است و او باقی خواهد بود تا آنکه عیسی بن مریم (ع) بدو بیوندد. [۸]

همچنین قائل به عصمت حضرت مهدی (ع) است و علمش را از طریق تنزیل الهی می داند. [۹]

گفتنی است که بسیاری از علمای بزرگ شیعه در آثار و تألیفات خویش، از محی الدین عربی، مطالبی را بعنوان استشهاد نقل کرده اند، از آن جمله: علامه امینی در کتاب الغدیر تحت عنوان احادیث نبوی در فضایل امام علی (ع) در منابع اهل سنت؛ «حدیث انا المدینه العلم و علی بابها» را از کتاب الدر المکنون ابن عربی نیز نقل کرده است [۱۰].

-
- [۱] ر. ک، محی الدین ابن عربی، ۵۷۲ ۵۷۶.
 - [۲] علامه مهدی نراقی، انیس الموحدین، پاورقی، ص ۱۷۰.
 - [۳] جواد آملی، آوای توحید، ص ۸۳ ۸۴.
 - [۴] مجموعه آثار شهید مطهری، ج ۴، ص ۹۴۴.
 - [۵] محمد بدیعی، گفتگو با علامه حسن زاده، ص ۲۰۲.
 - [۶] هدایة الامم (مقدمه)، ص ۲۵.
 - [۷] تفسیر فاتحة الكتاب، مقدمه استاد سید جلال الدین آشتیانی.
 - [۸] محی الدین ابن عربی، هدایة الامم (مقدمه)، ص ۲۴.
 - [۹] فتوحات مکیه، ج ۶، ص ۵۰ ۶۶.
 - [۱۰] الغدیر، ج ۶، ص ۹۳.

منبع: اسلام کوئست